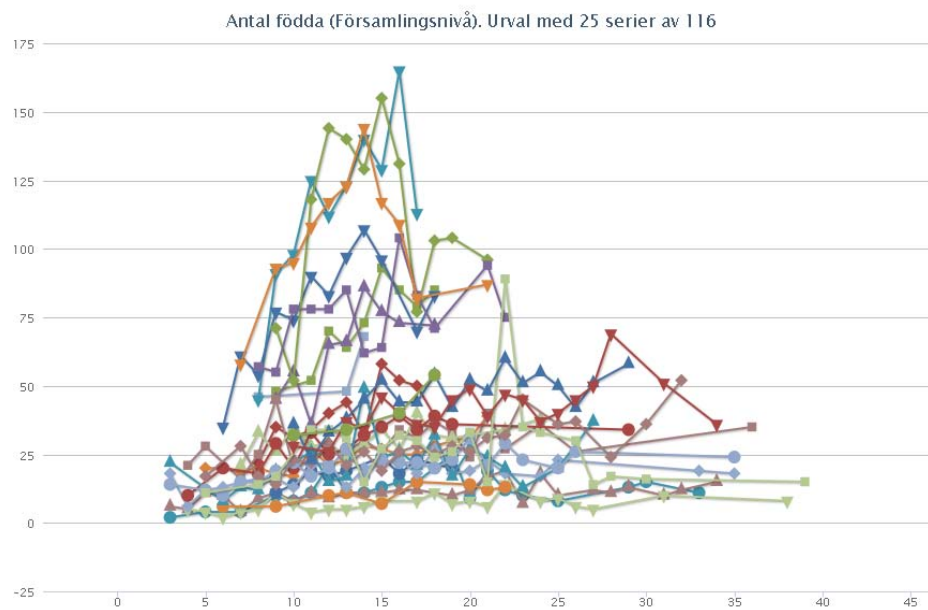

SHIPS

Swedish Historical Population Statistics

Användarhandledning

Innehåll

INLEDNING	3
ÖVERSIKT	3
INFORMATION	4
LISTA MED SÖKFILTER	4
URVALSBESKRIVNING	4
MENYRAD.....	5
<i>Spara vy</i>	5
<i>Ladda vy</i>	5
SÖKFILTER	6
ALLMÄNT OM FILTER.....	6
TYPER AV FILTER	6
<i>Geografiskt filter</i>	6
Karta.....	6
<i>Textfilter</i>	7
Församling	7
Enhetstyp	8
Har gränser	8
År	8
<i>Intervallfilter</i>	8
Absoluta mått för intervallfilter	9
Relativa mått för intervallfilter	10
RESULTAT	11
RADIOGRUPP FÖR SUMMERINGSNIVÅ	11
CHECKBOXAR FÖR RESULTATVARIABLER	11
RESULTATKARTA	12
<i>Kartvariabler</i>	12
<i>Teckenförklaring</i>	12
<i>Tidslinje</i>	12
Karta.....	13
Information om plats.....	13
Zooma och centrera	14
<i>Inställningar</i>	14
Antal klasser.....	14
Klassindelning.....	14
Färgskala	14
Färggenomskinlighet	14
<i>Spara kartbild</i>	15
RESULTATDIAGRAM.....	15
<i>Teckenförklaring</i>	16
<i>Spara diagrambild</i>	16
RESULTATTABELL	16
<i>Spara sökresultat</i>	16
EXEMPEL PÅ ANVÄNDNING	17
FALL 1.....	17
FALL 2.....	19
FALL 3.....	21

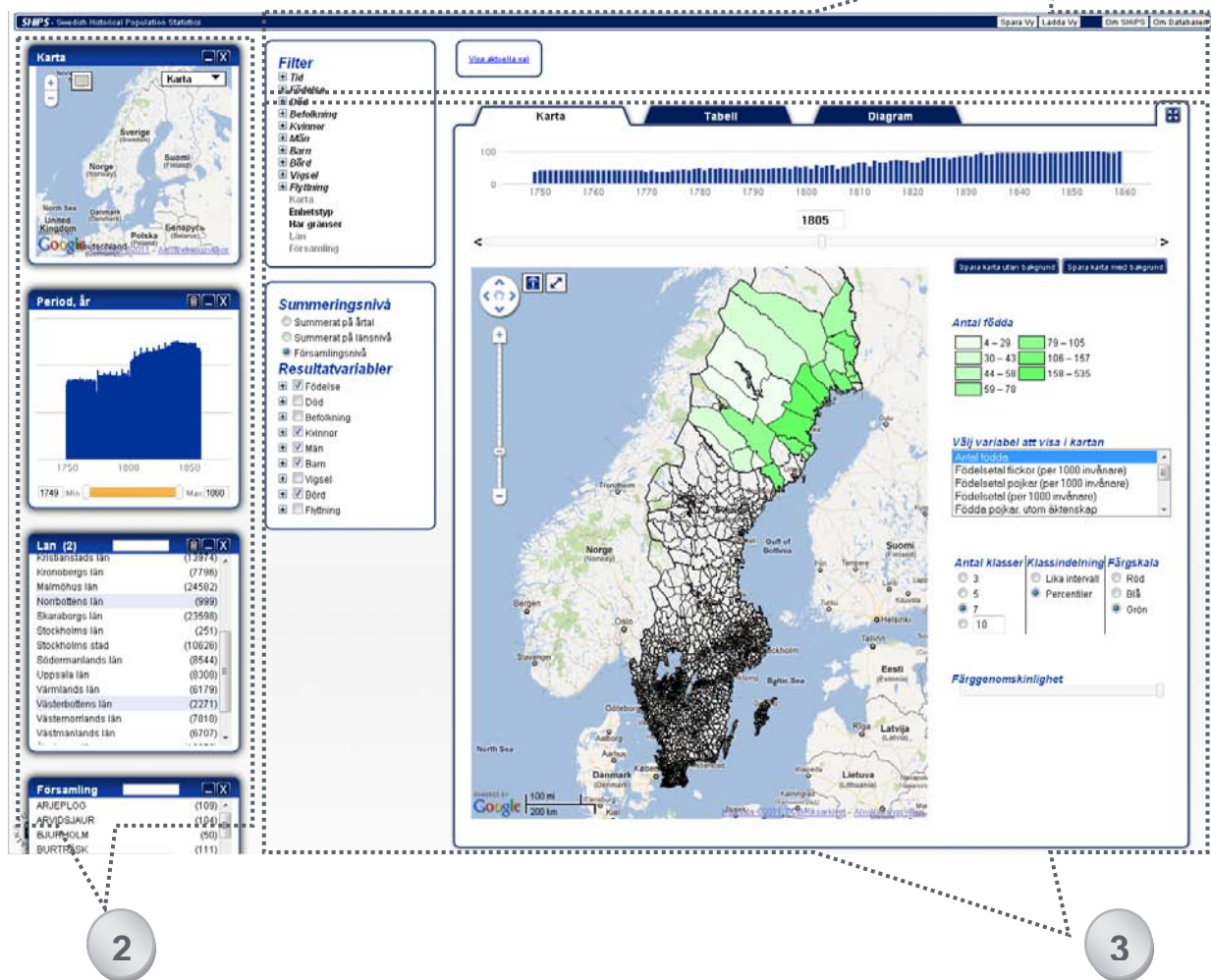
Inledning

SHIPS är ett internetbaserat sökverktyg som hjälper dig att söka fram historisk befolkningsstatistik från åren 1749 till 1859. Statistikobservationerna hämtas från *Bastabellen* som är en sammanställning av *Tabellverket*. Geografiska data (kartpolygoner) hämtas från Riksarkivet.

Översikt

På din skärm finns 3 huvuddelar:

1. Information
2. Sökfilter
3. Resultat

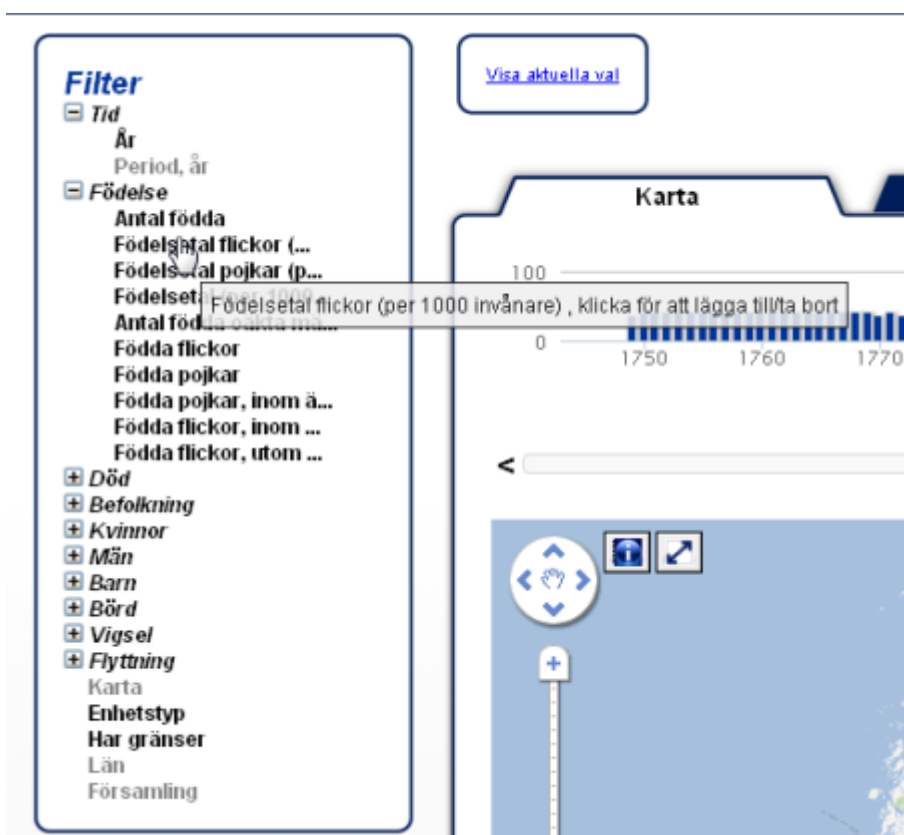

Information

I informationsdelen finns en lista med tillgängliga sökfilter, en beskrivning av de urval som gjorts och en menyrad med hjälpfunktioner och kontaktinformation, samt möjlighet att spara sökningar.

List med sökfilter

Här klickar du för att välja de filter du vill ta med i din utsökning av befolkningsstatistik. Sökfiltren är grupperade i olika kategorier för att du snabbt ska få en överblick. En grupp med filter har ett plus och är skrivet med kursiv stil. När en grupp med filter expanderats visas ett minus. Om ett filternamn är så långt att det inte ryms helt och hållet, kortas det av med "...". Och genom att föra muspekaren över det avkortade namnet kan du se hela namnet. Det går inte att välja en hel grupp med filter, utan filtren måste väljas ett och ett. Ett filter kan finnas i flera kategorier, och har det valts i en grupp kan det inte väljas igen, det vill säga; det går inte att ha två likadana filter. När ett filter valts ändras dess teckenfärg till grå istället för svart. Ett filter kan stängas antingen genom att klicka på [x]-knappen på filtret eller genom att klicka på den gråa filterlänken.

Sökfiltrens gruppering och utseende.

Urvalsbeskrivning

Här beskrivs de urval du gjort. Eftersom mängden urval kan bli omfattande går denna ruta att minimera och maximera.

Karta	Period, år	Län	Församling
1 område(n) valda	1749 - 1836	Västerbottens län Norrbottens län	ARVIDSJAUR ARJEPLÖG

Hur det kan se ut när man gjort några val i filtren.

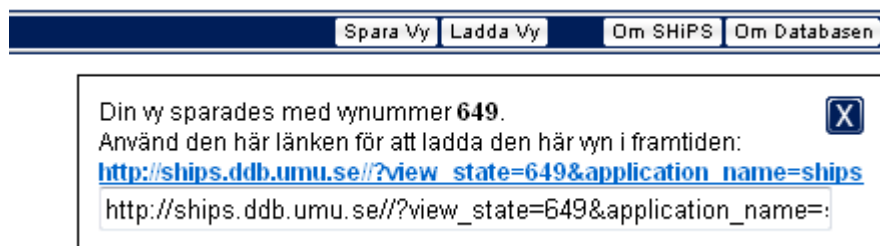
Menyrad

Här finns knappar som leder till information om SHiPS och databasen som ligger till grund för SHiPS. Det finns även möjligheten att spara sökningar och återskapa sökningar, med *Spara vy* och *Ladda vy*.

Spara vy

Ett bättre ord än att spara sökningar är att det är en vy som sparas, det vill säga att det är inte bara sökresultatet som sparas utan det är en ögonblicksbild av hela webbsidan. Det innebär att inställningar i sökfiter, vald summeringsnivå, valda resultatvariabler och val och inställningar i resultatdelen sparas.

När man väljer att *Spara vy* visas ett nummer och en länk. Du kan använda länken för att göra ett bokmärke i webbläsaren eller skicka länken via e-post. Stäng fönstret med [x]-knappen.

Hur det kan se ut när man klickar på "Spara vy".

Ladda vy

Numret som fås under *Spara vy* kan användas under *Ladda vy* för att ladda en vy och så länge du inte stänger webbläsaren finns en lista med de vyer du skapat kvar. Listan rensas dock efter några timmar (lite beroende på inställningar i webbläsare och dylikt) och är bara tillgänglig om din webbläsare tillåter cookies. Även om listan i webbläsaren rensas finns vyerna kvar och du kan ladda tidigare vyer genom att spara nummer på din dator eller med länkar i din webbläsare. Stäng fönstret med [x]-knappen.

Hur det kan se ut när man klickar på "Ladda vy".

Sökfilter

Allmänt om filter

Med hjälp av sökfiltren kan du söka fram den statistik du är intresserad av att studera närmare. *Karta*, *Period/år*, *Län* och *Församling* visas alltid i startläget utan något område respektive någon rad förvalt. När du väljer ett värde i ett filter påverkas de filter som finns under, det vill säga att de underliggande filtren visar bara uppgifter som är relaterade till urvalen gjorda i ovanliggande filter. När du väljer någonting aktivt i ett filter påverkas innehållet under de olika resultatflikarna, d.v.s. kartan, diagrammet och tabellen. Det räcker inte med att lägga till ett filter för att påverka sökresultatet, utan någonting måste väljas för att sökresultatet ska uppdateras.

Alla sökfilter går att minimera på [_]-knappen och stänga med [x]-knappen. Intervallfiltren har fält där det är möjligt att själv skriva in start- och slutvärden för ett intervall och trycka enter, vilket ibland kan vara lättare än att dra i linjerna som markerar intervallgränserna. Textfiltren har fritextfält för att underlätta framsökning av önskad post. Det går att rensa alla inställningar/markeringar i ett filter med hjälp av en knapp (med en soptunna) som visas när något urval gjorts. I kart- och textfilter visas antalet gjorda markeringar i filtrets rubrik. Genom att hålla muspekaren över siffran för antalet markeringar i ett textfilter visas mer information om de markeringar som gjorts .

Exempel på hur övre delen av ett filter ser ut, med knappar, sökfält och antal markeringar.

Typer av filter

Det finns tre typer av filter:

- Geografiskt
- Text
- Intervall
-

De olika typerna har samma grundfunktionalitet, det vill säga de går att flytta, stänga, rensa, minimera/maximera på samma sätt. Det som skiljer dem åt är vilken typ av innehåll de har. De olika filtertyperna beskrivs närmare nedan.

Geografiskt filter.

Alla sökfilter går att minimera på [_]-knappen och stänga med [x]-knappen. Det går att rensa alla markeringar i ett textfilter med hjälp av en knapp (med en soptunna) som visas när något urval gjorts. I geografiskt filter och textfilter visas antalet gjorda markeringar i filtrets rubrik

Det finns ett geografiskt filter och det är **Karta**. Det använder du när du vill ringa in ett visst område. Till exempel; Låt oss säga att du är intresserad av att jämföra statistik från områden kring Vänerns sydspets och Mälarens södra del. Då kan du markera dess områden med hjälp av kartfiltret och på så sätt få en bra överblick i resultatkartan. Det är inte nödvändigt att veta vad församlingarna i respektive område heter.

Karta

Det går att välja ut ett eller flera områden genom att rita ut rutor på filter-kartan. Så här gör du för att använda filtret: klicka på knappen med en streckad rektangel i övre vänstra hörnet, klicka sedan på kartan för att göra första punkten, dra ut rutan genom att flytta muspilen och klicka sedan på ett annat ställe för att rita klart rutan. Det går att ändra storlek på rutorna genom att ta tag i de fyrkantiga handtagen med muspilen och dra. Ta bort en markering genom att klicka på [x]-knappen på markeringen.

Tänk på att när kartfiltret används kan man inte få med icke-geografiska församlingar eller pastorat i sökresultatet. Tänk också på att läns och församlingsgränser kan förändras över tid (i resultatkartan kan du se dessa förändringar, läs nedan under sektionen *Resultat* för information om detta).

Det går att zooma ut och in för att få en bättre överblick över kartan i filtret, och det går att göra antingen genom att dubbelklicka på kartbilden eller använda "+"- och "-"- knapparna.

Om en markering innehåller observationer blir linjen för markeringen blå, i annat fall blir den röd. Du kan på så sätt lätt se om kartfilteret påverkar ditt urval. Det går att se antalet observationer i en markering genom att hålla muspekaren ovan markeringens [x]-knapp.

Textfilter

Alla sökfiler går att minimera på [_]-knappen och stänga med [x]-knappen. Det går att rensa alla markeringar i ett textfilter med hjälp av en knapp (med en sotpunna) som visas när något urval gjorts. I textfilter visas antalet gjorda markeringar i filtrets rubrik. Genom att hålla muspekaren över siffran för antalet markeringar i ett textfilter visas mer information om de markeringar som gjorts. Det går att markera en eller flera rader genom att klicka på dem en åt gången. En rad avmarkeras genom att klicka på en markerad rad.

Observera att om en rad markeras och ovanliggande filter förändras så att raden faller utanför det aktuella urvalet, visas raden igen om filtren förändras så att den åter uppfyller filtreringsvillkoren. Exempelvis: Du använder *Län* och *Församling* och markerar Västerbotten och Västernorrland i *Län* och några olika församlingar för varje län. När du avmarkerar Västerbotten finns bara församlingar för Västernorrland kvar i församlingsfiltret och de rader som markerats för Västernorrland visas, de markeringar som fanns för Västerbotten visas inte och påverkar inte heller urvalet. Om du igen markerar Västerbotten visas församlingar för de båda länen igen och de markeringar som fanns för Västerbotten visas åter. Detta underlättar sökprocessen eftersom det är möjligt att återgå till ett tidigare sökresultat utan att behöva minnas vilka markeringar som gjorts i ett tidigare skede.

Textfiltren har fritextfält överst i filtret för att underlätta framsökning av önskad post. Det går lättare att hitta en specifik post genom att skiva i fritextfältet. Söker du exempelvis efter *Malmö*, skriv *m* och församlingar som börjar på *M* scrollas fram, skriv *ma* så visas de som börjar på *Ma*, fortsatt skriva namnet tills det blir synligt i filtret.

Siffrorna inom parentes till höger i filtret beskriver antalet observationer för respektive rad. Det vill säga om det för Västerbottens län står (1546) så betyder det att det finns 1546 observationer knutna till Västerbotten som har uppgifter. Dessa siffror förändras om uppgifterna påverkas av andra ovanliggande sökfiler.

Det finns fem olika textfilter, **Län**, **Församling**, **År**, **Enhetstyp** och **Har gränser**. *Län* och *Församling* används med fördel när du vet exakt vilka områden du vill studera, exempelvis när det handlar om jämförelser mellan specifika församlingar eller län medan de övriga. *År* används när du vill undersöka statistikobservationer för specifika årtal (om du vill undersöka en sammanhängande tidsperiod är det bättre att använda intervallfiltret *Tidsperiod*). *Enhetstyp* och *Har gränser* används oftast tillsammans med andra filter för att ge ytterligare information. Läs mer nedan under beskrivningen av respektive filter.

Församling

Församlingar används här som ett samlingsbegrepp för församlingar och pastorat, och i undantagsfall andra enheter. Genom att lägga till filtret *Enhetstyp* efter *Församling* går det att se vilka typer som ingår i urvalet, och läggs *Enhetstyp* före *Församling* går det att filtrera ut enbart vissa typer av enheter.

Enhetstyp

Förutom församlingar och pastorat finns "Del av enhet" och "Sammanslagna enheter". Dessa enheter saknar ofta geografisk koppling och genom att kombinera sökningar med filtret *Har gränser* går det att se vad som ingår i sökresultatet.

Har gränser

Detta filter använder du när du vill välja ut vilken typ av enheter du vill ha med i ditt sökresultat, eller se vilken typ av enheter som ingår i urvalet. Det finns församlingar/pastorat som saknar geografisk koppling och med hjälp av detta filter kan du se vilka dessa är. Orsaken till att geografisk koppling saknas kan vara att en församling är icke-territoriell, det vill säga att medlemmarna saknar gemensam geografisk förankring (som till exempel militärförsamlingar eller fängelseförsamlingar). En annan, vanligare anledning är att det helt enkelt saknas uppgifter om enhetens geografiska utsträckning. Observera att om kartfiltret används filtreras alla församlingar utan geografisk koppling bort även om de logiskt borde ingå. Exempel: Väljer man västra Sverige med kartfiltret försvinner Göteborgs Garnisonsförsamling som inte är knuten till en viss plats.

År

Här kan du välja ett eller flera specifika årtal som du vill visa observationer för.

Intervallfilter

Alla sökfiltre går att minimera på [_]-knappen och stänga med [x]-knappen. Intervallfiltren har fält där det är möjligt att själv skriva in start- och slutvärden för ett intervall och trycka enter, vilket ibland kan vara lättare än att dra i linjerna som markerar intervallgränserna. Det går att rensa alla inställningar i ett intervallfilter med hjälp av en knapp (med en soptunna) som visas när något urval gjorts. Filtret återgår då till att visa startvärden.

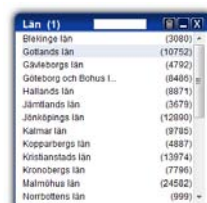
X-axeln i intervallfiltren visar klassindelade värden för respektive variabel och y-axeln visar antalet observationer. Skalan för de klassindelade värdena på x-axeln baseras på alla observationer (för hela landet och hela tidsperioden), och den förändras inte även om urvalet begränsas av ovanliggande filter. Innehållet, antalet observationer, i filtret påverkas däremot av val i ovanliggande filter.

Observera att sökningar med intervallfilter gör att man utesluter tomma observationer. Detta eftersom man värdet måste vara inom intervallet och tomma värden räknas som att de är utanför intervallet. Skillnaden syns tydligt om man exempelvis har valt Gotlands län i *Län*-filtret och gruppen *Födelse* i resultatvariabeln samt har *Tabell*-fliken aktiv. Om man väljer att lägga till *Antal födda*-filtret försvinner de poster som inte har några observationer för antal födda, även om de har andra typer av observationer. I bilden nedan försvinner raden för 1755 om *Antal födda*-filtret läggs till.

Områdesnamn	År	Län	Antal födda	Födelsetal flickor (per 1000 invånare)	Födelsetal pojkar (per 1000 invånare)	Födelsetal (per 1000 invånare)	Födda pojkar, utom äktenskap	Födda flickor	Födda pojkar	Födda pojkar, inom äktenskap	Födda flickor, inom äktenskap	Födda flickor, utom äktenskap
AKEBÄCK	1754	Gotlands län	3	23	11	34	0	2	1	1	2	0
AKEBÄCK	1755	Gotlands län		12				1			1	0
AKEBÄCK	1756	Gotlands län	5	11	46	57	0	1	4	4	1	0

Ett intervallfilter visar fördelning för en statistikvariabel. Man kan med intervallfiltret sätta lägsta och högsta värdet och därmed filtera resultat och underliggande filter. Diagrammet i intervallfiltret visar antalet observationer för det klassindelade statistikvariabeln.

Genom att hålla muspekaren i intervallfiltret får man mer information om respektive stapel. Till höger ser man att för Gotlands län finns det 1581 observationer där antalet födda är mellan 16-23 barn.

Absoluta mått för intervallfilter

Ett antal variabler innehåller absoluta värden, exempelvis *tidsfilter/period*, *antal födda*, *antal döda*, *antal inflyttande* och *befolkning mellan 15-64 år*. Intervallfiltret skapar cirka 150 klasser för att få så detaljerad bild som möjligt.

De intervallfilter som finns med absoluta mått:

Period, år

Totalbefolkning

Befolkning män

Befolkning kvinnor

Befolkning mellan 0 och 5

Befolkning mellan 5 och 10

Befolkning mellan 10 och 15

Befolkning mellan 15 och 20

Befolkning mellan 20 och 25

Befolkning mellan 25 och 30

Befolkning mellan 30 och 35

Befolkning mellan 35 och 40

Befolkning mellan 40 och 45

Befolkning mellan 45 och 50

Befolkning mellan 50 och 55

Befolkning mellan 55 och 60

Befolkning mellan 60 och 65

Befolkning mellan 65 och 70

Befolkning mellan 70 och 75

Befolkning mellan 75 och 80

Befolkning mellan 80 och 85

Befolkning mellan 85 och 90

Befolkning mellan 0 och 14

Befolkning mellan 15 och 64

Befolkning över 65

Befolkning över 90

Befolkning flickor mellan 0 och 5

Befolkning flickor mellan 5 och 10

Befolkning flickor mellan 10 och 15

Befolkning flickor mellan 15 och 20

Befolkning kvinnor mellan 20 och 25

Befolkning kvinnor mellan 25 och 30

Befolkning kvinnor mellan 30 och 35

Befolkning kvinnor mellan 35 och 40

Befolkning kvinnor mellan 40 och 45

Befolkning kvinnor mellan 45 och 50

Befolkning kvinnor mellan 50 och 55

Befolkning kvinnor mellan 55 och 60

Befolkning kvinnor mellan 60 och 65

Befolkning kvinnor mellan 65 och 70

Befolkning kvinnor mellan 70 och 75

Befolkning kvinnor mellan 75 och 80

Befolkning kvinnor mellan 80 och 85

Befolkning kvinnor mellan 85 och 90

Befolkning kvinnor mellan 0 och 14

Befolkning kvinnor mellan 15 och 64

Befolkning kvinnor över 65

Befolkning kvinnor över 90

Befolkning pojkar mellan 0 och 5

Befolkning pojkar mellan 5 och 10

Befolkning pojkar mellan 10 och 15

Befolkning pojkar mellan 15 och 20

Befolkning män mellan 20 och 25

Befolkning män mellan 25 och 30

Befolkning män mellan 30 och 35

Befolkning män mellan 35 och 40

Befolkning män mellan 40 och 45

Befolkning män mellan 45 och 50

Befolkning män mellan 50 och 55

Befolkning män mellan 55 och 60

Befolkning män mellan 60 och 65

Befolkning män mellan 65 och 70

Befolkning män mellan 70 och 75

Befolkning män mellan 75 och 80

Befolkning män mellan 80 och 85

Befolkning män mellan 85 och 90

Befolkning män över 90

Befolkning män mellan 0 och 14

Befolkning män mellan 15 och 64

Befolkning män över 65

Antal födda

Födda flickor

Födda pojkar

Födda pojkar, inom äktenskap

Födda pojkar, utom äktenskap

Födda flickor, inom äktenskap

Födda flickor, utom äktenskap

Döda spädbarn totalt

Döda spädbarn pojkar

Döda spädbarn flickor

Döda spädbarn pojkar inom äktenskap

Döda spädbarn flickor inom äktenskap

Döda spädbarn pojkar utom äktenskap

Döda spädbarn flickor utom äktenskap

Döda män

Döda kvinnor

Döda totalt

Dödfödda totalt

Antal barnaföderskor med dödfött barn

Antal inflyttade kvinnor

Antal utflyttade kvinnor

Nettovärde kvinnor

Antal inflyttade män

Antal utflyttade män

Nettovärde män

Antal vigslar

Relativa mått för intervallfilter

De relativa måtten är beräknade mått utifrån totalbefolkning för ett visst år. Dessa värden klassindelas och varje stapel resresenterar antal observation för ett visst intervall.

De intervallfilter som finns med relativa mått:

Fördelning mellan 0-5 per 100 invånare
Fördelning mellan 0 och 14 per 100 invånare
Fördelning mellan 15 och 64 per 100 invånare
Fördelning över 65 per 100 invånare
Fördelning män mellan 0 till 5 per 100 invånare
Fördelning män mellan 0 och 14 per 100 invånare
Fördelning män mellan 15 och 64 per 100 invånare
Fördelning män över 65 per 100 invånare
Fördelning kvinnor 0 till 5 per 100 invånare
Fördelning kvinnor 0 och 14 per 100 invånare
Fördelning kvinnor mellan 15 och 64 per 100 invånare
Fördelning kvinnor över 65 per 100 invånare

Födelsetal flickor (per 1000 invånare)
Födelsetal pojkar (per 1000 invånare)
Födelsetal (per 1000 invånare)

Dödföddhet (per 1000 födda barn)
Mödradödlighet (per 100 000 födda barn)
Spädbarnsdödlighet pojkar (per 1000 födda pojkar)
Spädbarnsdödlighet flickor (per 1000 födda flickor)
Spädbarnsdödlighet (per 1000 födda barn)

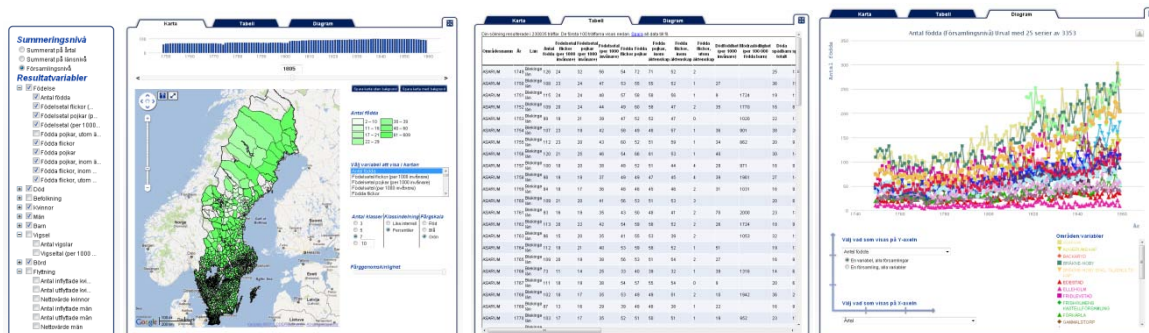
Barnadödlighet pojkar ålder 1-5(per 1000 födda pojkar)
Barnadödlighet flickor ålder 1-5(per 1000 födda flickor)
Barnadödlighet ålder 1-5(per 1000 födda barn)

Dödstal män (per 1000 invånare)
Dödstal kvinnor (per 1000 invånare)
Dödstal totalt (per 1000 invånare)

Vigseltal (per 1000 invånare)

Resultat

Resultatet av din sökning visas på tre olika sätt; via karta, diagram eller tabell. Du kan välja resultatvy genom att klicka på de olika flikarna. För ökad läsbarhet går det att expandera resultatarean så att den fyller ut hela skärmbilden. Det finns en knapp till höger om flikarna som styr denna funktion. Alla tillgängliga resultatvariabler visas i en lista intill resultatarean och är indelade i två delar. Den ena styr summeringsnivå d.v.s. hur observationerna ska sammanställas. Den andra är de resultatvariabler som man kan välja att visa observationer för.

Resultatdelens olika komponenter: valbara variabler med summeringsalternativ, karta, diagram och tabell.

Radiogrupp för Summeringsnivå

Det är obligatoriskt att välja hur resultatet ska sammanställas, d.v.s. om det ska visas per församling, eller sammanräknat per län eller per år. Defaultvärdet är att alla resultatvariabler visas per församling.

Radiogruppen.

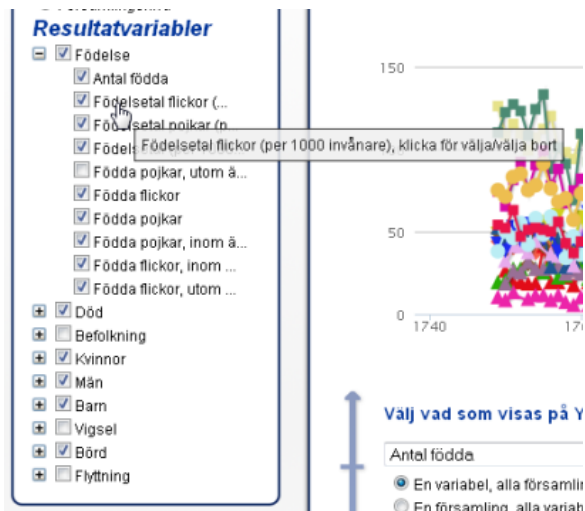
Vissa variabler går inte att summera och har man sådana markerade när man byter till summering, blir dessa variabler avmarkerade automatiskt och markeras igen när man byter tillbaka till församlingsnivå. De variabler som avmarkeras får röd teckenfärg för att indikera de var markerade, och de variabler som inte går att summera går inte att välja genom att checkboxen inte går att markera.

Checkboxar för Resultatvariabler

Variabler kan väljas till eller tas bort genom att markera checkboxen invid variabeln. Minst en resultatvariabel måste vara vald för att något resultat ska visas. Inställningar som görs här påverkar innehållet under alla resultatflikar, men för resultatkartan och resultatdiagrammet måste man separat välja visning av specifika variabler ur de utvalda resultatvariablerna.

Resultatvariablerna är indelade i olika kategorier precis som sökfiltren, med den skillnaden att här går det att välja en hel grupp på en gång. Som med sökfiltren går det att expandera en grupp för att se vilka variabler som ingår, och det går att välja enstaka variabler. Har en/flera/alla variabler i en grupp markerats visas detta genom att gruppen blir förböckad. En variabel kan ingå i flera grupper, och markeras den på ett ställe blir den markerad i alla grupper.

Om ett variabelnamn är så långt att det inte ryms helt och hållet, kortas det av med "...” och genom att föra muspekaren över det avkortade namnet kan du se hela namnet.

Checkboxarna.

Resultatkarta

Kartvariabler

Du väljer att visa en av de resultatvariabler du bockat för i resultatvariabelistans genom att markera önskad variabel i rutan till höger om kartan.

Välj variabel att visa i kartan

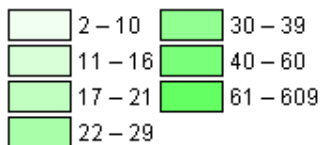
Antal födda
 Födelssetal flickor (per 1000 invånare)
 Födelssetal pojkar (per 1000 invånare)
 Födelssetal (per 1000 invånare)
 Födda pojkar, utom äktenskap

Listbox med valbara variabler för kartan.

Teckenförklaring

Det visas en teckenförklaring med de färger och intervall som visas i kartan. De ofärgade områdena på kartan är geografiska enheter som inte uppfyller valda sökvillkor eller så saknas uppgifter i databasen.

Antal födda

Teckenförklaring.

Teckenförklaringen visar fördelningen av observationer för hela den valda tidsperioden, för att det lättare ska gå att följa förändringar över tid. Ju mörkare färger desto högre värden.

Tidslinje

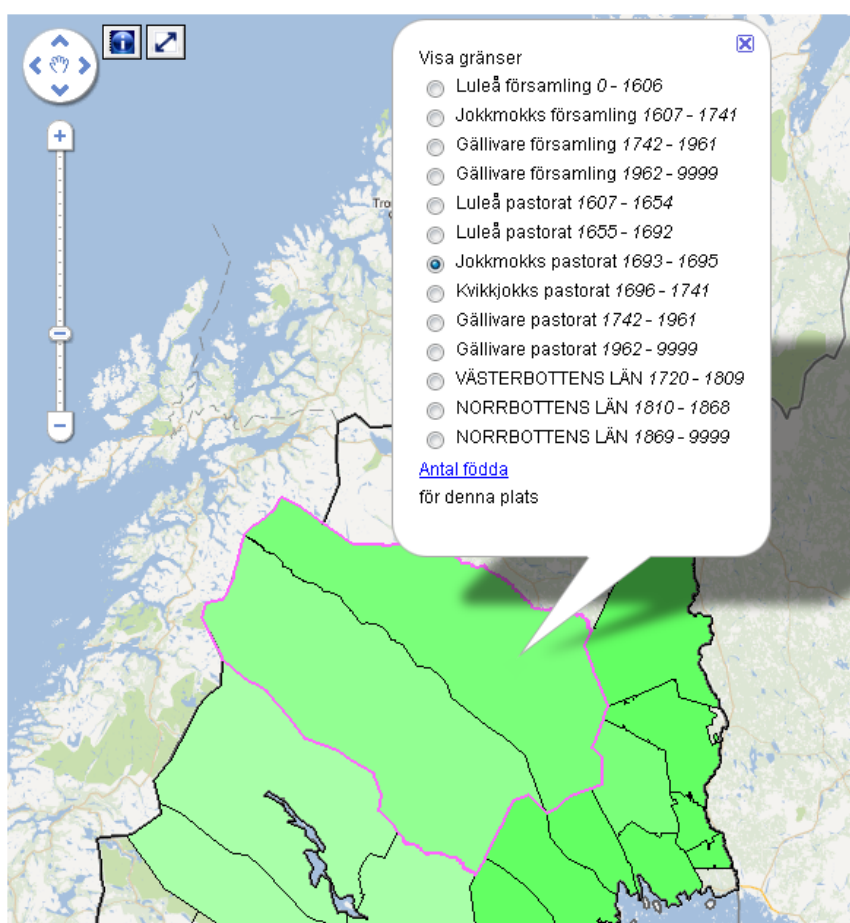
Ovanför kartan visas en tidslinje med histogramfunktionalitet, det vill säga att det går att utläsa av de blå staplarna om det finns observationer för olika år och om det finns många eller få. Du kan välja att visa data för ett annat årtal genom att dra i reglaget under tidslinjen eller skriva ett specifikt årtal i rutan under. Det finns även pilar som gör att man kan flytta årtalslinjen ett år i taget.

Karta

Kartan är zoom- och panoreringsbar. Det är en Google-karta och har Googles funktioner för zoom och panorering samt den vanliga Google-bakgrundskartan. Kartan visar hela Norden som default. Församlingsgränser (svarta) och länsgränser (breda svarta) visas alltid oavsett summeringsnivå och fylls med innehåll(färg) när du valt en variabel att visa i listboxen till höger om kartan. Gränserna förändras när du ändrar årtal i tidslinjen beroende på den aktuella gränsdragningen för valt år.

Information om plats

Det finns en (i)-knapp på kartan som används för att visa information om ett visst område. Du klickar på knappen och sedan på det område du vill veta mer om. I pop-up-rutan som visas listas alla enheter och län som området tillhört under olika tidsperioder. Om du gör ett val i radiogruppen i rutan, visas gränserna för valt område och tidsperiod med en avvikande färg. I pop-up-rutan finns även en länk där du kan ladda ner all statistik för den resultatvariabel som visas i kartan och den plats du har markerat. På så sätt kan du se förändringar över tid på just den platsen oavsett vilken enhet den tillhört. Bilden nedan visar hur gränserna för nuvarande Gällivare pastorat har förändrats över tid och vilka andra församlingar och pastorat området tillhört vid olika tidpunkter.

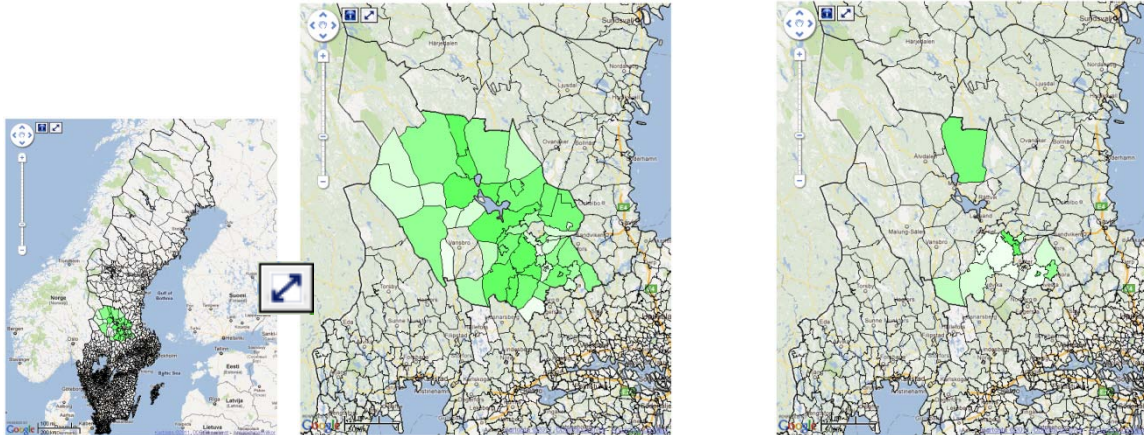
Bilden visar hur gränserna för nuvarande Gällivare pastorat har förändrats över tid och vilka andra församlingar och pastorat området tillhört vid olika tidpunkter.

För att stänga informationsrutan klickar du antingen på krysset i övre högra hörnet av rutan eller klickar bredvid rutan. Om du gjort ett val i rutan (som i bilden ovan) ligger markeringen för vald församling kvar när rutan stängs. Du kan på så sätt visuellt följa utvecklingen i just den församlingen även när du byter variabler och årtal. För att ta bort markeringen klickar du på (i)-knappen två gånger så rensas markeringen. Vill du välja ett nytt område när du redan har ett markerat klickar du på (i)-knappen igen och markerar på kartan.

Med hjälp av denna funktion kan du välja att markera en plats som inte har egna gränser under den tid som det finns befolkningsstatistik för (1749-1859). Det går till exempel att peka på området där Malå ligger och välja att visa gränser för Malå Församling som bildades 1862 trots att Malå är en del av Arvidsjaurs församling under denna tid.

Zooma och centrera

Bredvid (i)-knappen på kartan finns en "zooma och centrera"-knapp (). Klickar du på den justeras position och zoomnivå av resultatkartan på ett sådant sätt att framsökta områden ryms inom resultatkartans synliga del. Resultatkartan zoomas in så mycket som är möjligt utan att något av de markerade områdena hamnar utanför kartans synliga del. Observera att det är sökresultatet i filtren som avgör vilket område som är det som zoomas till, inte vilka områden det finns data för. Det vill säga att det kan hända att kartan inte innehåller några synliga markeringar men att det ändå går att zooma till en viss utsträckning, och då definieras den utsträckningen av sökresultatet. Gör sökresultatet att det inte finns några träffar, visas hela Sverige det som vid klick på zoom och centrera.

Bilden till vänster visar kartan när man valt Kopparbergs län och visar variabeln Antal födda före inzoomning och nästa bild visar efter man valt att zooma och centrera. Bilden längst till höger visar inzoomning när det framsökta området är större än synliga markeringar på kartan. Det vill säga att man har valt en variabel som inte har observationer för hela Kopparbergs län, men eftersom Kopparbergs län är söksområdet är det det som hamnar i fokus.

Inställningar

Om du vill förändra hur ditt sökresultat presenteras för att få bättre överblick, eller anpassa utseendet till ett dokument där du vill infoga kartbilden, finns det några olika inställningar du kan göra själv. Du kan välja antal klasser och vilken typ av klassindelning som görs av sökresultatet. Du kan välja färgskala och hur genomsnittlig färgen i kartan ska vara.

Antal klasser	Klassindelning	Färgskala
☐ 3	☐ Lika intervall	☐ Röd
☐ 5	☒ Percentiler	☐ Blå
☒ 7		☒ Grön
☐ 10		

Antal klasser

Du kan välja att dela in antalet framsökta observationer för den variabel du väljer att visa i olika antal klasser för att ge din kartbild en bra visuell överblick. Klassernas färg baseras på observationer för hela tidsperioden. Ljusa färger indikerar låga värden och mörka färger indikerar höga värden.

Klassindelning

Klasserna kan visas antingen i lika intervall eller i percentiler. Defaultinställningen är percentiler och det innebär att klassgränserna bestäms så att lika många observationer finns i var och en av klasserna. När indelningen är lika intervall är observationerna för vald variabel indelade så att differensen mellan högsta och lägsta värde är lika stor i varje klass.

Färgskala

Det går att välja olika färgskalor för klasserna som visas i kartan, röd, grön eller blå. Grön är default.

Färggenomsnittlighet

För att kunna se till exempel ortsnamn eller vattendrag i den underliggande Google Maps-kartan kan du öka transparensen på det utritade kartlagret med klasser. Dra i reglaget mot vänster för att öka transparensen.

Färggenomsnittlighet

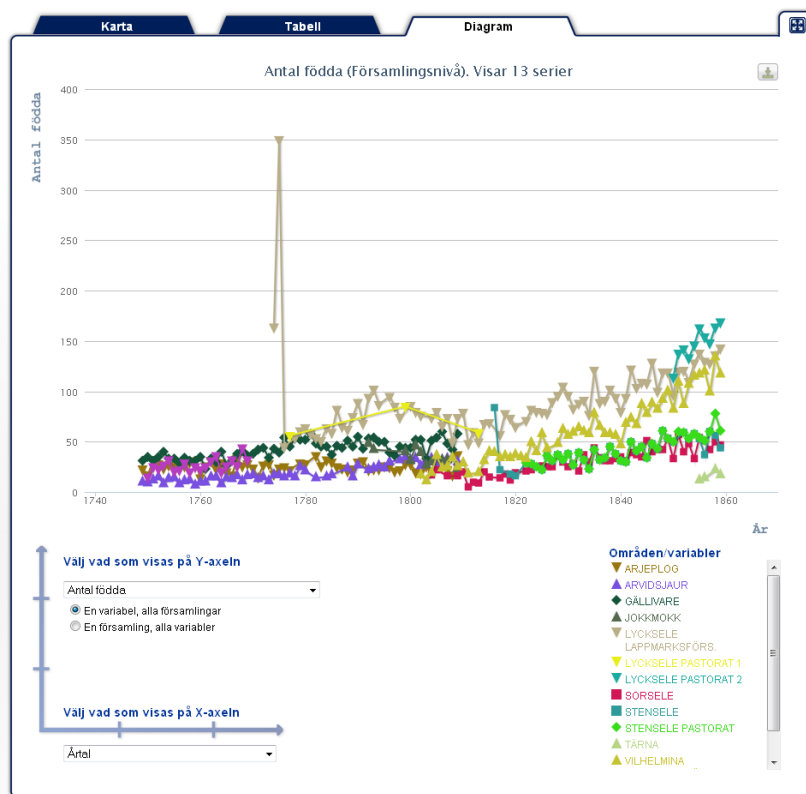
Det går att ändra transparensen för det utritade kartlagret så att man kan se underliggande information, t.ex. ortsnamn.

Spara kartbild

Du kan ladda ner kartbilden antingen med en standardkarta som bakgrund eller utan bakgrundskarta. Vid nedladdningen följer koordinater i pgw-format med så att bilden kan läggas in i ett GIS-program. En bild av teckenförklaringen för klassindelningen följer även med. Dessa filer är samlade i en zip-fil tillsammans med textfiler med länk till kartbilden och listor med namnen på de platser som ingår i urvalet (det vill säga de områden som finns med i kartans klassindelning).

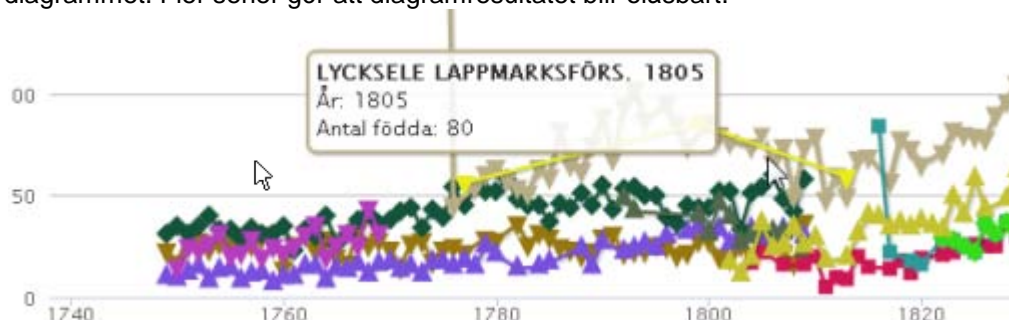
Resultatdiagram

Diagrammet ger möjlighet att visa en resultatvariabels förändring över tid eller att ställa olika variabler mot varandra genom att ändra vilken variabel som visas på x- respektive y-axeln. På y-axeln är det dessutom möjligt att välja om du vill visa alla valda resultatvariabler för en församling eller visa en specifik variabel för flera församlingar.

Diagramfliken.

Ger din sökning observationer för fler än 25, visas ett urval med 25 variabelserier samtidigt i diagrammet. Fler serier gör att diagramresultatet blir oläsbart.

Tooltip för en punkt i diagrammet. Rubriken i fet stil innehåller plats och tid, raden i mitten visar x-axelns värde och nedersta raden visar y-axelns värde.

Teckenförklaring

En teckenförklaring visas under diagrammet med en lista över symboler och de variabler eller enheter som visualiseras i diagrammet. Varje serie har unik kombination av en symbol och en färg som tilldelas slumpvis som gör det lättare att särskilja dem.

Spara diagrambild

Diagrammet kommer att gå att spara ner i följande format: PNG (stor), PNG (liten), SVG och PDF. Den stora png-bilden är 2500 pixlar bred och den lilla är 1200 pixlar. Knappen för nedladdning finns i övre högra hörnet av diagrammet.

Resultattabell

Under tabellfliken visas hur många träffar din sökning genererade, och de 100 första av träffarna visas i en tabell. I tabellen visas observationer för de enheter som stämmer in på ditt urval och kolumner för de variabler du valt i variabellistan visas. Har du valt sammanräknade uppgifter visas hur många observationer med värden som är sammanräknade.

Spara sökresultat

Du kan spara ner hela resultatet av din sökning. Två filer är sammanslagna i en zip-fil. Den ena filen är en tab-separerad textfil som är lätt att öppna i exempelvis Microsoft Excel eller OpenOffice Calc. Kolumnrubriker följer med. Den andra filen innehåller de sökparametrar du använt för att erhålla sökresultatet, d.v.s. vilka sökfilter du har använt och deras inställningar och vilka resultatvariabler du valt samt vilken summeringsnivå du valt. SQL-frågan som genererade sökresultatet ingår också.

Exempel på användning

Fall 1

Säg att du vill ta fram en tabell med uppgifter om befolkning för alla församlingar i Västerbottens län för åren 1800-1810 där antalet födda är upp till 100 stycken. Hur gör man då?

1. Välj filtren "Län", "Antal födda" och "Period, år" genom att klicka i listan i Sökfilter-rutan.
2. Scrolla ner i listan över län och klicka på Västerbotten, eller använd sökfältet i filtret.
3. Ändra i histogrammet med födelsetal genom att dra i de lodräta linjerna som markerar start och slut på intervallen, eller skriv in antal i textfälten.
4. Ställ sen in rätt tidsperiod på samma sätt som med födelsedata.
5. Klicka på fliken "Tabell".
6. Kryssa för de variabler du vill ha med i tabellen under rubriken "Resultatvariabler". I bilden nedan har hela gruppen *Befolkning* valts (och i och med det markeras även andra grupper där samma variabler finns).
7. Resultattabellen uppdateras automatiskt och visar uppgifter för de församlingar som hittades.

The screenshot shows the search interface with several components:

- Län (1):** A list of Swedish counties with Västerbottens län selected.
- Filter:** A sidebar with search filters. 'Län' is selected, and 'Antal födda' is chosen under the 'Födelse' section.
- Period, år:** A histogram showing birth counts over time, with a range from 1800 to 1810.
- Antal födda:** A histogram showing birth counts per year, with a range from 0 to 100.
- Resultatvariabler:** A section where 'Befolkning' and other variables are selected for the table.
- Tabell:** A table showing population and birth statistics for various parishes (ARJEFLOO, ARVIDSJAUR, BJURHOLM) from 1800 to 1810.

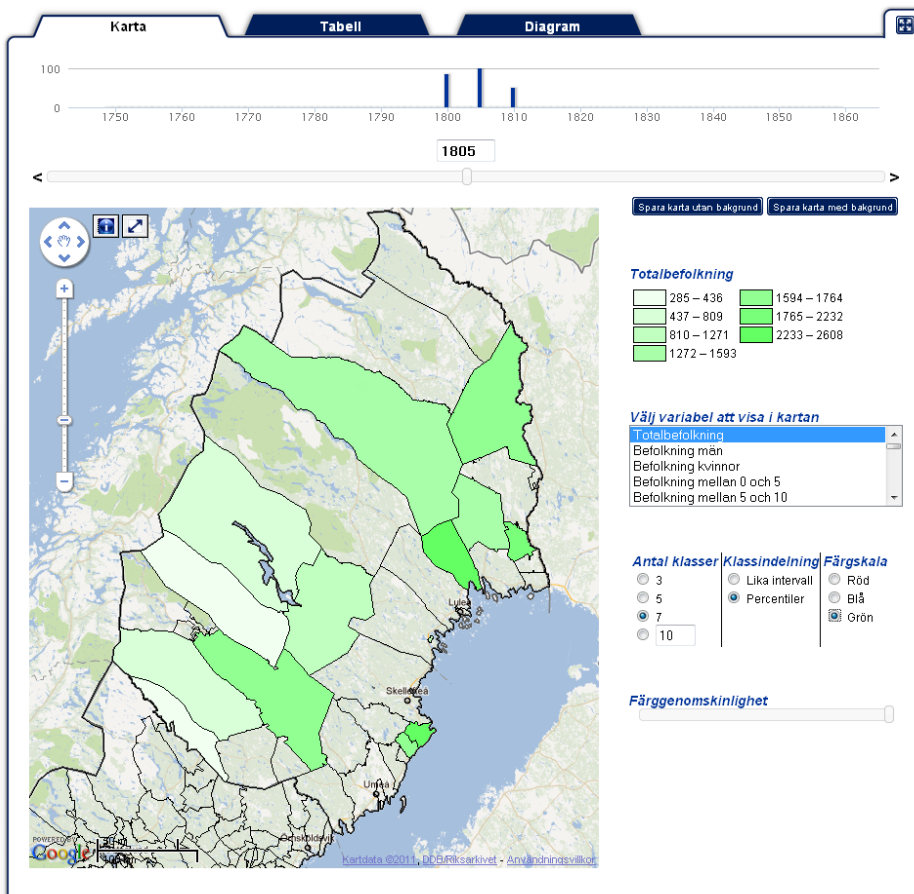
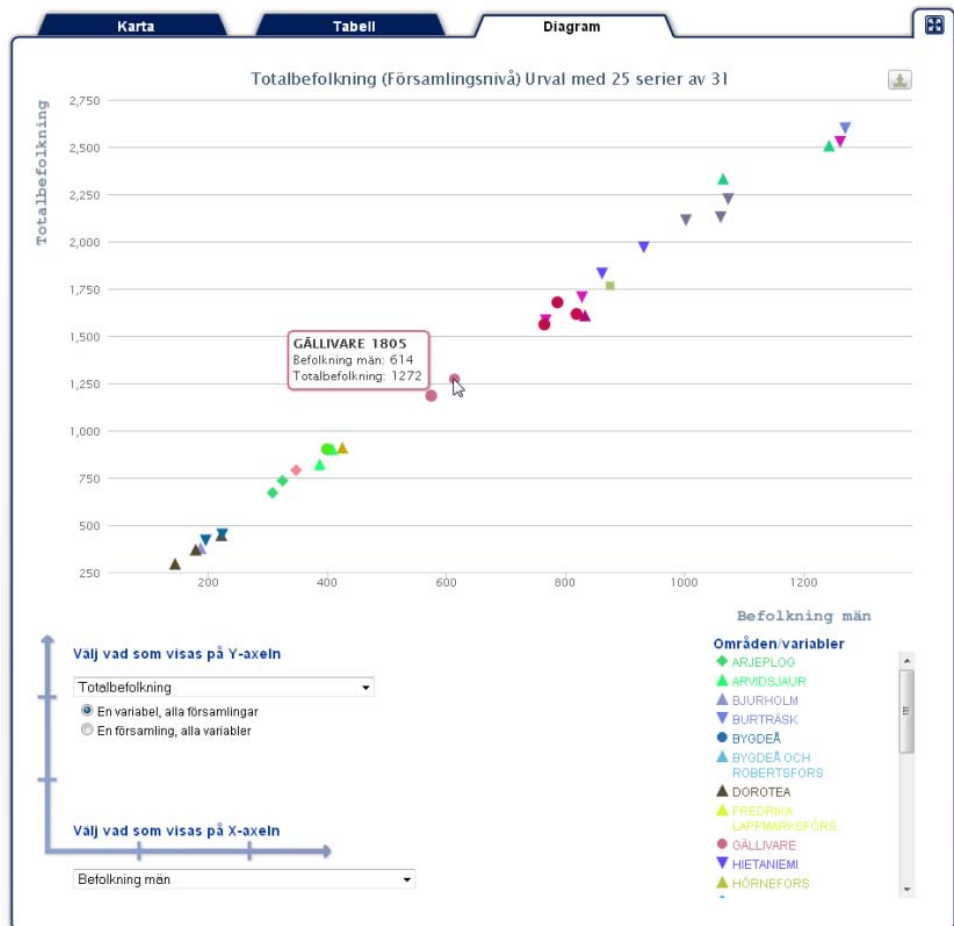
Områdesnamn	År	Län	Totalbefolkning	Befolkning män	Befolkning kvinnor	Befolkning mellan 0 och 5	Befolkning mellan 5 och 10	Befolkning mellan 10 och 15	Befolkning mellan 15 och 20	Befolkning mellan 20 och 25	Befolkning mellan 25 och 30	Befolkning mellan 30 och 35
ARJEFLOO	1800	Västerbottens län	725	325	400	82	64	63	70	57	45	
ARJEFLOO	1801	Västerbottens län										
ARJEFLOO	1802	Västerbottens län										
ARJEFLOO	1803	Västerbottens län										
ARJEFLOO	1804	Västerbottens län										
ARJEFLOO	1805	Västerbottens län	669	308	361	96	67	58	51	59	56	57
ARJEFLOO	1806	Västerbottens län										
ARJEFLOO	1807	Västerbottens län										
ARJEFLOO	1808	Västerbottens län										
ARJEFLOO	1809	Västerbottens län										
ARVIDSJAUR	1800	Västerbottens län	810	388	422	92	56	61	63	67	78	80
ARVIDSJAUR	1801	Västerbottens län										
ARVIDSJAUR	1802	Västerbottens län										
ARVIDSJAUR	1803	Västerbottens län										
ARVIDSJAUR	1804	Västerbottens län										
ARVIDSJAUR	1805	Västerbottens län	992	409	483	147	113	91	74	68	67	63
ARVIDSJAUR	1806	Västerbottens län										
ARVIDSJAUR	1807	Västerbottens län										
ARVIDSJAUR	1808	Västerbottens län										
ARVIDSJAUR	1809	Västerbottens län										
BJURHOLM	1800	Västerbottens län										
BJURHOLM	1810	Västerbottens län	368	188	180							

This screenshot shows a detailed view of the table data, listing parishes like ARJEFLOO, ARVIDSJAUR, and BJURHOLM for the years 1800-1810, with columns for total population, male and female population, and population in different age groups.

Det går att förstora upp tabellen med -knappen och på så sätt få en bättre överblick. Tabellen visar 100 rader och du kan spara ner hela resultattabellen och använda den i exempelvis Excel.

Sökresultatet visas även i diagrammet, och det går att växla mellan olika sätt att visa och jämföra genom att välja olika variabler på x- och y-axlarna.

En teckenförklaring visar vad de olika punkterna i diagrammet symboliserar och genom att hålla muspilen över punkterna kan du få ytterligare information.

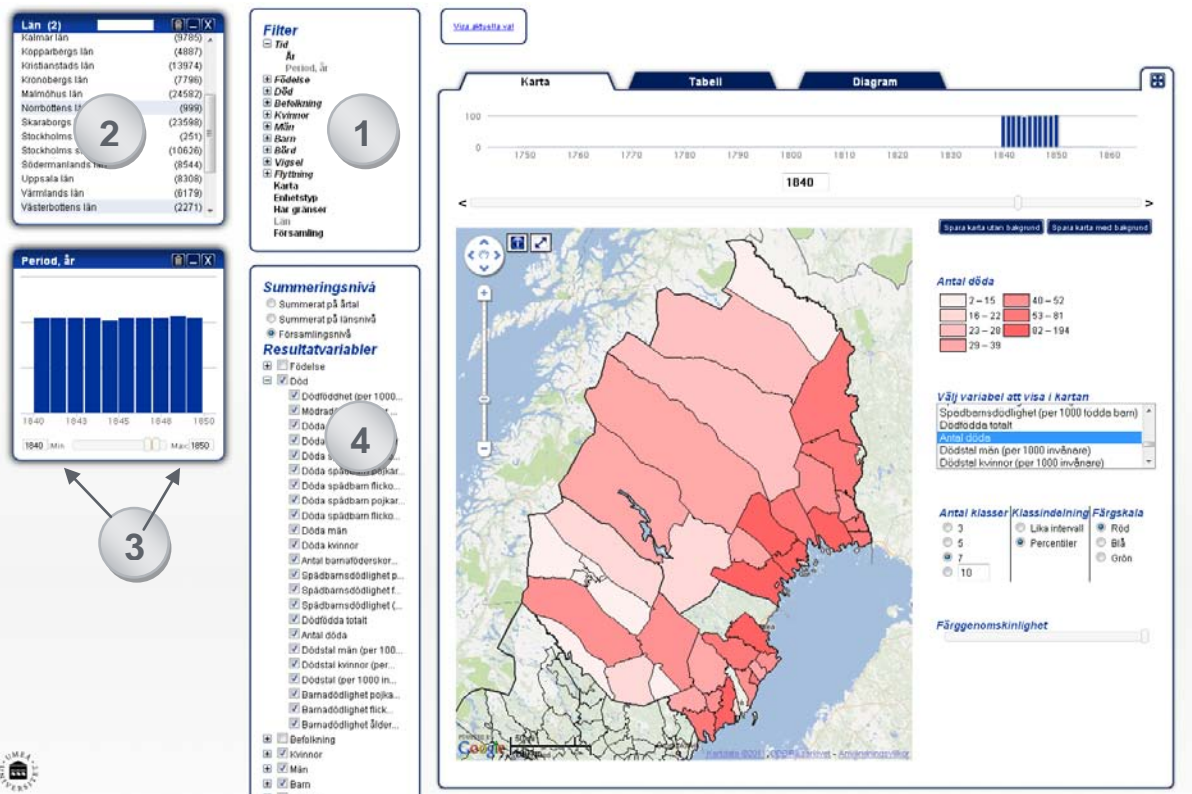
Sökresultatet visas på kartan, och det går att växla mellan olika variabler genom att markera en rad i rutan till höger om kartan.

I histogrammet ovanför kartan kan du se vilka årtal det finns observationer för och genom att flytta årtalslinjen som avgör vilket årtal uppgifter visas för, kan du välja att se förändring av värden över tid.

Fall 2

Säg att du vill veta hur dödligheten var i Västerbotten och Norrbotten perioden 1840-1850.

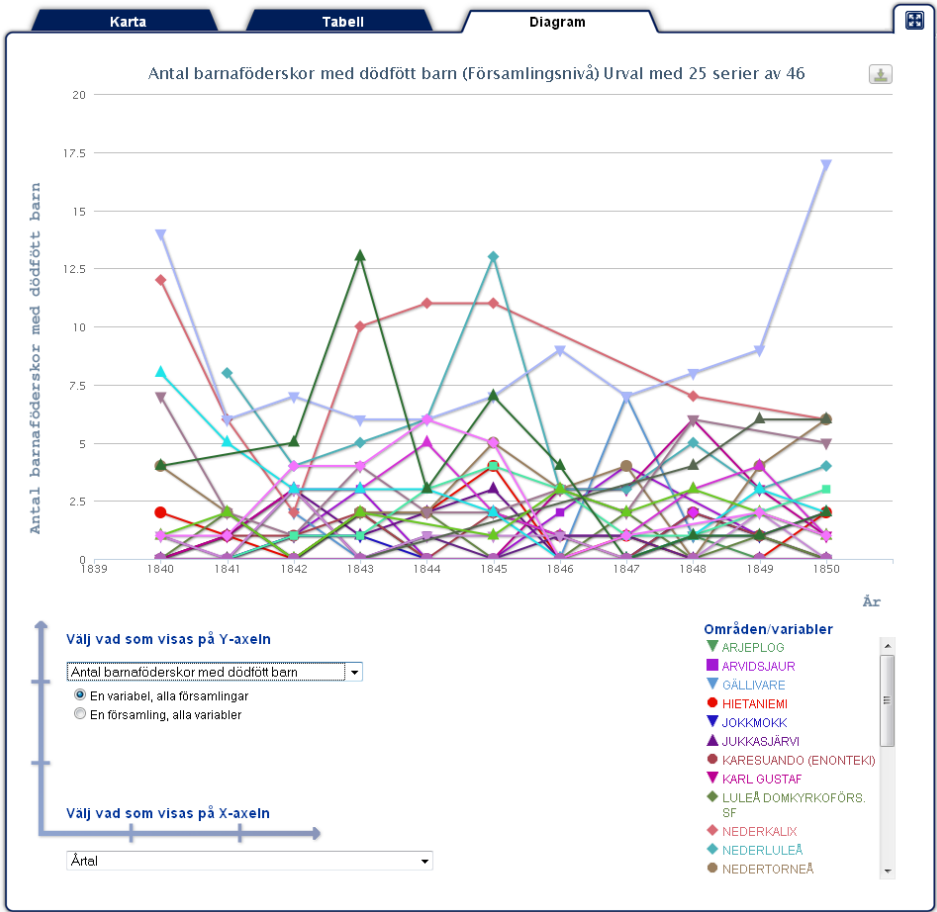
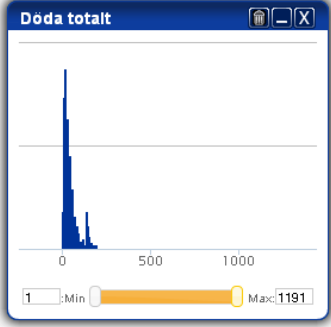
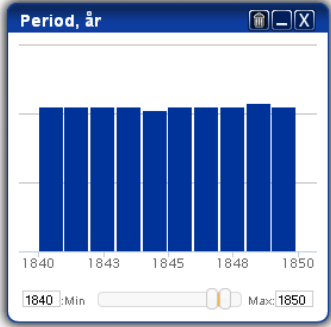
1. Välj filtren "Län" och "Period, år" genom att klicka i listan i Sökfilter-rutan.
2. Scrolla ner i listan över län och klicka först på Norrbotten och scrolla vidare ner och klicka på Västerbotten. Det går att markera så många rader du vill. För att avmarkera, klickar du på en markerad rad.
3. Ändra i histogrammet med tidsperioden genom att dra i de lodräta linjerna som markerar start och slut på intervallen, eller skriv in antal i textfälten och tryck enter.
4. Kryssa för gruppen "Död" i resultatvariabeln så får du med alla som är knutna till dödstal. Andra grupper markeras också automatiskt för att indikera att samma variabler finns i dessa grupper
5. För att visa något i resultatkartan måste du välja en variabel att visa i listan till höger om kartan. Ändra till det årtal du vill visa på tidslinjen ovanför kartan och genom att flytta årtalsmarkören kan du se förändringen av vald variabel över tid.

I resultattabellen finns uppgifter för de 100 första av de församlingar som hittades och i tabellen hittar du uppgifter om dödligheten. Vill du se uppgifterna för alla klickar du på "Spara fil" och sparar ner en fil som du sedan kan visa i exempelvis Excel. Du kan förstora upp tabellen och på så sätt få en bättre överblick. (Se bilden nedan.)

Önskningsnamn	År	Län	Dödfödighet (per 1000 invånare)	Döda totalt	Döda spädbarn flickor	Döda spädbarn pojkar	Döda barnföderskor	Döda kvinnor	Döda män	Döda barn	Döda barnföderskor med dödföd barn	Antal barnföderskor	Spädbarnsdödlighet (per 1000 födda pojkar)	Spädbarnsdödlighet (per 1000 födda flickor)	Spädbarnsdödlighet (per 1000 födda barn)	Dödfödda totalt	Dödfödda män (per 1000 invånare)	Dödfödda kvinnor (per 1000 invånare)	Barnsdödlighet 1-5 år (per 1000 födda pojkar)	Barnsdödlighet 1-5 år (per 1000 födda flickor)			
ARJEFLO	1840	Norrbottens län	7	5	2	5	2	0	0	10	13	0	294	143	226	0	31	40	27	33	294	214	
ARJEFLO	1841	Norrbottens län	8	4	4	4	4	0	0	13	9	0	267	235	250	0	22	29	19	23	67	59	
ARJEFLO	1842	Norrbottens län	5	0	5	0	4	0	1	4	11	0	227	147	0	15	9	22	16	83	45		
ARJEFLO	1843	Norrbottens län	14	10	4	10	4	0	0	18	11	2	305	190	298	2	29	38	22	30	115	0	
ARJEFLO	1844	Norrbottens län	10	5	5	5	5	0	0	7	8	0	417	294	345	0	15	15	16	15	83	0	
ARJEFLO	1844	Norrbottens län	8	4	4	4	3	0	1	20	13	0	200	125	154	0	33	41	25	33	50	31	
ARJEFLO	1844	Norrbottens län	3	2	1	2	1	0	0	9	7	0	125	67	97	0	16	19	13	16	63	0	
ARJEFLO	1844	Norrbottens län	7	6	1	6	1	0	0	16	14	0	300	67	200	0	30	33	26	29	150	0	
ARJEFLO	1844	Norrbottens län	30303	10	6	4	6	4	0	0	11	14	1	400	235	313	1	25	22	26	24	0	0

Du kan även ta fram filtret "Antal döda" och på så sätt få en översikt över de sammantagna värdena för dödligheten. Innehållet i dessa sökfilter påverkas av det du valt i "Län" och "Period, år", så de visar en sammanställning av det som visas i resultattabellen

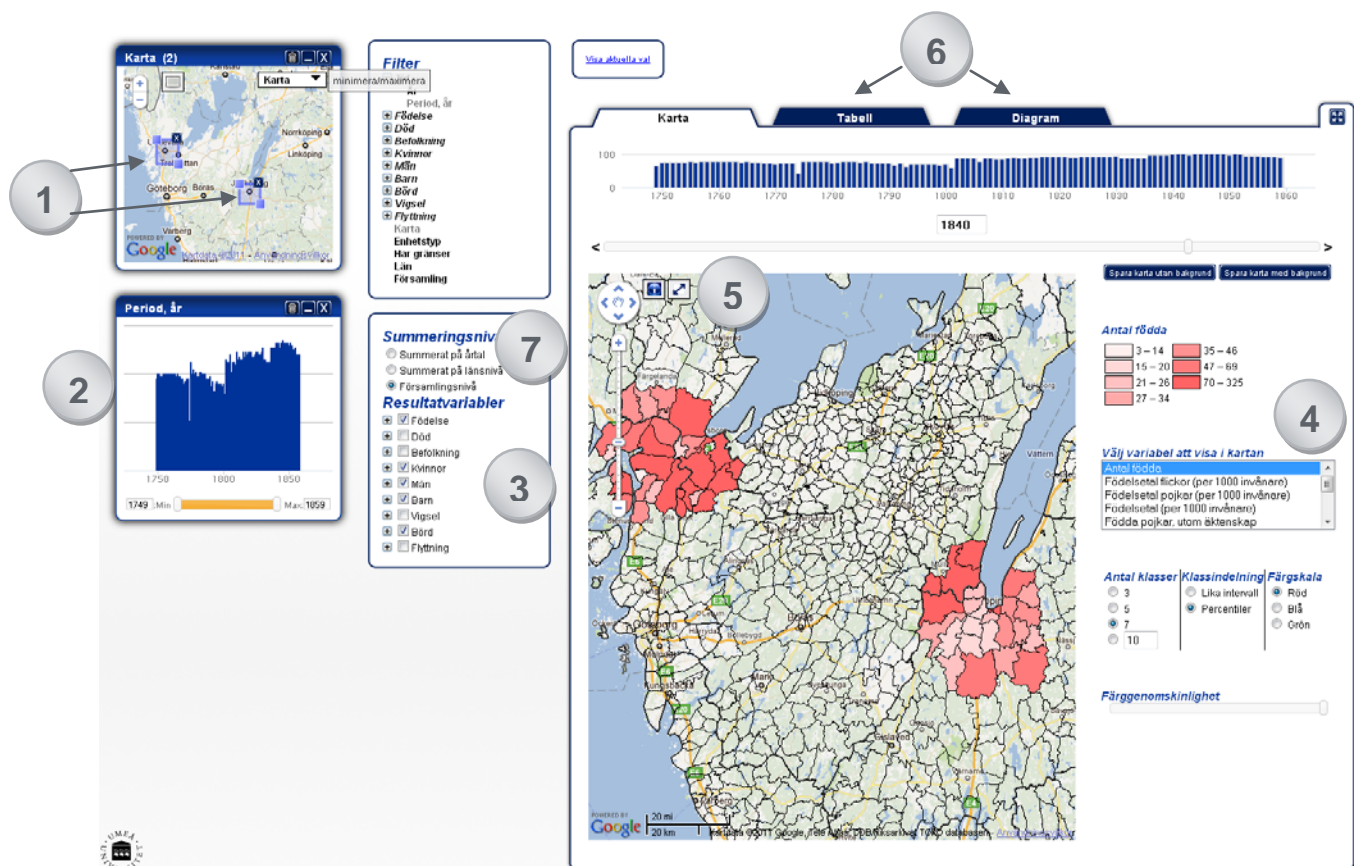

I diagrammet kan du till exempel välja att visa alla variabler per församling, så är det lättare att se förändringar och jämföra.

Fall 3

Säg att du vill jämföra flera områden i två olika regioner, t.ex. Uddevalla med omnejd och trakten kring Jönköping. Hur söker du fram dessa områden?

1. Zooma in och markera lämpliga områden på kartan i kartfiltret. (Observera att du inte kommer att få med församlingar eller pastorat som saknar geografisk utbredning.)
2. Ta fram "Period, År"-filtret för att för en överblick över vilka år det finns observationer för valda enheter. Filtret visar antal observationer oavsett resultatvariabel, och ger en överblick över hur mycket observationer det finns.
3. Välj de resultatvariabler du vill se närmare på.
4. De olika variablerna är nu tillgängliga att visas i kartan och du kan välja vilken variabel som ska visas i listan till höger om kartan. Histogrammet ovanför kartan visar vilka år det finns observationer för variabeln som visas i kartan.
5. Klicka på knappen "Zooma och centrera" i resultatkartan för att zooma in på valda områden och få en bättre överblick. Observera att det är valda områden som zoomas till oavsett om det finns observationer att visa i kartan.
6. Växla till diagram eller tabellfliken för att få en annan vy av sökresultatet.
7. Genom att ändra summeringsnivå kan du se valda variabler sammanställda på olika sätt; per län eller per år. Observera att vissa variabler inte kan summeras. (Se nästa sida.)

Period, år

- Födelse
- Död
- Befolkning
- Kvinnor
- Män
- Barn
- Börd
- Vigsel
- Flyttning

Karta

Enhetyyp
Har gränser
Län
Församling

Summeringsnivå

- Summerat på årtal
- Summerat på länsnivå
- Församlingnivå

Resultatvariabler

- Födelse
 - Antal födda
 - Födelsetal flickor (...)
 - Födelsetal pojkar (p...)
 - Födelsetal (per 1000...)
 - Födda flickor
 - Födda pojkar, utom ä...
 - Födda pojkar
 - Födda pojkar, inom ä...
 - Födda flickor, inom ...
 - Födda flickor, utom ...
- Död

Karta Tabell Diagram

Din sökning resulterade i 423 träffar. De första 100 träffarna visas nedan. [Spara](#) all data till fil.

Län	År	Område (antal med värde)	Antal födda (antal med värde)	Födda pojkar, utom äktenskap	Födda pojkar, utom äktenskap (antal med värde)	Födda flickor (antal med värde)	Födda flickor (antal med värde)	Födda pojkar, inom äktenskap	Födda pojkar, inom äktenskap (antal med värde)	Födda flickor, inom äktenskap	Födda flickor, inom äktenskap (antal med värde)	Födda flickor, utom äktenskap	Födda flickor, utom äktenskap (antal med värde)
Göteborg och Bohus län	1749	12	256	9	1	6	116	9	140	9	101	6	78
Göteborg och Bohus län	1750	12	317	12	1	12	150	12	167	12	166	12	143
Göteborg och Bohus län	1751	12	355	12	6	12	177	12	178	12	173	12	174
Göteborg och Bohus län	1752	12	325	12	4	12	156	12	169	12	165	12	153
Göteborg och Bohus län	1753	12	344	12	3	12	173	12	171	12	168	12	171
Göteborg och Bohus län	1754	12	320	12	6	12	149	12	171	12	166	12	147
Göteborg och Bohus län	1755	12	343	12	2	12	170	12	173	12	171	12	167

Visning av statistik sammanställt per län och år. Kolumnen "antal områden" visar hur många geografiska områden som har summerats för varje län och årtal. För varje variabel visas antal observationer som inte är tomma (d.v.s. värden med "noll" kan finnas med). De variabler som inte kan sammanräknas viss i rött i variabelistan och markeras igen automatiskt om Församlingnivån väljs.

Karta (2) Filter Visa #resultat

Period, år

Filter

- Födelse
- Död
- Befolkning
- Kvinnor
- Män
- Barn
- Börd
- Vigsel
- Flyttning

Karta

Enhetyyp
Har gränser
Län
Församling

Summeringsnivå

- Summerat på årtal
- Summerat på länsnivå
- Församlingnivå

Resultatvariabler

- Födelse
 - Antal födda
 - Födelsetal flickor (...)
 - Födelsetal pojkar (p...)
 - Födelsetal (per 1000...)
 - Födda flickor
 - Födda pojkar, utom ä...
 - Födda pojkar
 - Födda pojkar, inom ä...
 - Födda flickor, inom ...
 - Födda flickor, utom ...
- Död

Visning av statistik sammanställt per år, d.v.s. alla valda områden slås samman och ses som en enhet. Kolumnen "antal områden" visar hur många geografiska områden som har summerats för respektive årtal. För varje variabel visas antal observationer som inte är tomma. De variabler som inte kan sammanräknas viss i rött i variabelistan och markeras igen automatiskt om Församlingnivån väljs.